

Lösning av dugga i MVE010 Inledande matematik I, 05 09 01

1. (a) Kvadratkomplettering ger att ekvationen är ekvivalent med

$$(x - 1)^2 + (y + 2)^2 = 4 + 1 + 4 = 3^2.$$

Ekvationen beskriver alltså en cirkel med medelpunkt i $(1, -2)$ och radie 3.

Svar: Medelpunkt $(1, -2)$ och radie 3.

- (b) Man har $f(x) = A \cdot a^x$, där $a > 0$. Vidare är $2 = f(0) = A$ samt $3 = f(2) = 2 \cdot a^2$, så $a = (3/2)^{1/2}$. Detta ger $f(x) = 2 \cdot (3/2)^{x/2}$.

Svar: $f(x) = 2 \cdot (3/2)^{x/2}$.

- (c) Man gissar lösningen $x = 2$ och kan använda faktorsatsen:

$$0 = x^3 - 3x^2 + 5x - 6 = (x - 2)(x^2 - x + 3)$$

De återstående lösningarna löser $0 = x^2 - x + 3$ och är därför $1/2 \pm \sqrt{1/4 - 3} = (1 \pm i\sqrt{11})/2$.

Svar: $x = 2$ och $x = (1 \pm i\sqrt{11})/2$.

- (d) Multiplikation med 2^{x+3} och ommöblering ger $2^{2x} - 2^3 2^x - 3 \cdot 2^8 = 0$. Sätter vi $t = 2^x (> 0)$ får vi $0 = t^2 - 2^3 t - 3 \cdot 2^8$, som har lösningarna $t = 2^2 \pm \sqrt{2^4 + 3 \cdot 2^8} = 2^2(1 \pm 7)$.

Eftersom $t = 2^x$ är > 0 får vi $2^x = 2^2(1 + 7) = 2^5$, som ger $x = 5$.

Svar: $x = 5$.

2. (a) Överflyttning och gemensamt bråkstreck ger den ekvivalenta olikheten

$$\begin{aligned} 0 &< \frac{4x \cdot 2 \cdot (2x + 3) - 3x \cdot 2 \cdot (2x - 3) - (2x + 3)(2x - 3)}{2(2x - 3)(2x + 3)} = \\ &= \frac{3(14x + 3)}{2(2x - 3)(2x + 3)} = A \end{aligned}$$

En teckentabell ger nu

	$-3/2$		$-3/14$		$3/2$	
$14x + 3$	–		–	0	+	
$2x - 3$	–		–		–	0
$2x + 3$	–	0	+		+	
A	–	*	+	0	–	*

Vi avläser nu

Svar: $-3/2 < x < -3/14$ och $x > 3/2$.

- (b) Vi har

$$|x - 3| = \begin{cases} x - 3 & \text{om } x \geq 3 \\ 3 - x & \text{om } x \leq 3 \end{cases}$$

samt

$$|2x + 1| = \begin{cases} 2x + 1 & \text{om } x \geq -1/2 \\ -2x - 1 & \text{om } x \leq -1/2 \end{cases}$$

Vi delar upp problemet i tre fall.

1) Om $x \leq -1/2$ blir olikheten $3 - x - 2x - 1 > 5$ eller $-3 > 3x$, dvs $x < -1 (\leq -1/2)$.

2) Om $-1/2 \leq x \leq 3$ blir olikheten $3 - x + 2x + 1 > 5$ eller $x > 1$. Detta ger lösningarna $1 < x \leq 3$.

3) Om $x \geq 3$ blir olikheten $x - 3 + 2x + 1 > 5$, eller $3x > 7$ dvs $x > 7/3$. Tillsammans med förutsättningen $x \geq 3$ ger detta lösningarna $x \geq 3$

Från 1), 2) och 3) får vi svaret

Svar: $x < -1$ och $x > 1$.

3. (a) Efter första tabletten är kvantiteten 250 (mg).

Efter andra $250 + 0.04 \cdot 250$.

Efter tredje $250 + 0.04(250 + 0.04 \cdot 250) = 250(1 + 0.04 + 0.04^2)$.

Efter fjärde $250 + 250 \cdot 0.04(1 + 0.04 + 0.04^2) = 250(1 + 0.04 + 0.04^2 + 0.04^3)$.

Vi ser att kvantiteten efter tionde tabletten är

$$\begin{aligned} 250(1 + 0.04 + 0.04^2 + \cdots + 0.04^9) &= 250 \cdot \frac{1 - 0.04^{10}}{1 - 0.04} = \\ &= \frac{250}{0.96}(1 - 0.04^{10}). \end{aligned}$$

Svar: $\frac{250}{0.96}(1 - 0.04^{10})$ mg.

4. Strax efter det att tablett n tagits är kvantiteten som ovan

$$\begin{aligned} 250(1 + 0.04 + 0.04^2 + \cdots + 0.04^{n-1}) &= 250 \cdot \frac{1 - 0.04^n}{1 - 0.04} = \\ &= \frac{250}{0.96}(1 - 0.04^n). \end{aligned}$$

När flera dagar gått är n så stort att 0.04^n i praktiken är 0. Detta ger (den ungefärliga) kvantiteten $250/0.96 \approx 260.3$ mg.

Svar: 260.3 mg.